

# DUCHOVNÉ OZVENY



ročník X.  
November  
2007

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours

Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

číslo 11

## Požehnanie bez veže

Teším sa na poslednú novembrovú nedeľu. Budeme v novom kostole! A budeme sláviť.

Kedysi som čítal, ako sa stavali stredoveké katedrály. Vraj to bola modlitba – ľudia na lešeniach spievali nábožné piesne a vraj práve preto tie kostoly dýchajú niečím posvätným, niečím, čo vás prenikne ak sa len trochu stíšite. Nevieam, či to tak presne bolo. Zažil som to bez spevu, bez veľkých, posvätných slov (s výnimkou úvodnej modlitby s mužmi na ulici pred začiatkom prác). Zažil som to v napätí, starostiach, učení sa technológiám i predpisom, v diskusiách, v otázkach ľudí, v ich vyjadrovaní radosti i nevole, v ráznych i menej ráznych rozhodnutiach, v strachu o financie, v hľadaní fondov, strachu o ľudí na lešeniach i pod nimi... Pravda, nestavali sme stredovekú katedrálu, ale maličký kostol.

Nový košolanský kostol má základnú myšlienku – symboliku Noemovej archy. Aj tým by sa dala vysvetľovať jeho relatívna strohosť, priznanie materiálov i technických častí. Súvisí s umiestnením staré-



ho kostola – miesta, kde sa už viac ako dvesto rokov stretávali obyvatelia Košolnej na modlitbu i vytváranie spoločnosti. Tento kostolík sme chceli zachovať tak, aby zostal dominantou obce. Opäť sa to do novej architektúry premietlo v podobe jednoduchosti i v podobe toho, že nový kostol je bez veže. Viem, že táto časť stavby

patrí pre väčšinu ľudí ku klasickému výzoru kostola. Ale ani vlastné domy nestavíme teraz také, aké boli v devätnástom storočí. Každá doba má právo na svoje vyjadrenie - dokonca sa zdá trochu stratou, ak sa moderné kostoly chcú za každú cenu tváriť ako stáročné. Viem, že každý by veci riešil trochu inak, každý by postavil kostol trochu inak... Naučil som sa pri tejto stavbe, ako sa nedajú obísť kompromisy. Ak chcete jedno, vplýva to na druhé. Ak trváte na svojej predstave, musíte opustiť iné.

Ale predsa to najdôležitejšie – kostol bude funkčný! Na tom mi záležalo

a aj všetkým, ktorí ho chceli, ktorí naň prispievali, ktorí ho budovali. Bude funkčný – a to veľmi prajem všetkým Košolancom. Tak, ako pri Noemovej arche ľudia neverili, že bude plávať, a pochybovali, načo vlastne je, tak aj našu „archu“ spúšťame do vôd života a ja verím, že aj pri nej sa ukáže jej zmysluplnosť.

A na záver – viackrát som sa dotkol estetiky. Vkus môže mať každý vlastný. Teda skutočne sa kostolík môže páčiť i nepáčiť. Preto chcem napísať za svoje cítenie – bude pekný i dobrý!

Peter Cibira

## Problém ako veža

Ak je niečo vo výške tridsaťpäť metrov a ak je to tam už tristo rokov, človek ľahko prehliadne, že starnutie prebieha i tam. Tam, kam sa nedostane bežný človek, kde dokonca nedovídi tak, aby videl detaily, tam sa vie dostať voda, mráz... A tak veža nášho kostola zostarla.

Chceli sme ju opraviť tak, aby sa výzor veľmi nezmenil, ale aby sa použila modernejšia technológia – plech, ktorý umožní odvetrávanie podkladu. Nepodarilo sa – pretože tam, kde sa nedostane bežný človek, môžu sa dostať „pamiatkári“. A zdá sa, že im na našej veži záleží. Po piatich mesiacoch hľadania spoločného riešenia zvíťazili. Teraz veža dostáva nový šat pomocou starej technológie.

Nie je to lacný šat – rozpočet na opravu je 770 tisíc Sk. Ešte nikdy som za také veľké peniaze neobjednával takú malú prácu. Ale ústup nie je možný.

Preto chcem aj touto formou veľmi úprimne poďakovať všetkým, ktorí ste na opravu veže prispeli. Počas dvoch



nediel' sme vyzbierali 163 288 Sk. Nečakal som, že to bude také veľké číslo. V situácii, keď prežívam nápor a strach, ako to všetko zvládnuť, je to nie len podpora finančná, ale aj veľmi dôležitá psychická.

-pc-

Mimochodom: veža je na suchovskom kostole najstaršou časťou – teda jej spodná časť, ktorá pochádza z obdobia gotiky (pri vstupe do kostola pod vežou prechádzate vlastne šestnástym storočím). Pri stavbe dnešného kostola (ktorý o rok oslávi „tristovku“) ju prestavali do dnešnej podoby.

## Spomienky našich rodičov

# Výročie otvorenia budovy školy

V tomto roku si pripomíname 50 rokov od otvorenia novej budovy školy, postavenej na mieste bývalého kaštieľa grófa Odescalchiho Jedným z učiteľov, ktorí spolu s manželkou Máriou Hečkovou v jej odučili celý svoj aktívny vek, je pán učiteľ Zefirín Hečko. Manželov Hečkových sme poprosili, aby sa podelili o zážitky z tohto obdobia.



Spomienky pani učiteľky Márie Hečkovej: Hneď v úvode by som chcela povedať, že smolenickej učiteľia sa v Suchej udomácnili a našli tu svoj domov. Či to bol pán učiteľ Štibráni, pán učiteľ Oravec a naposledy aj môj manžel Zefirín Hečko. O svojom manželovi by som povedala len pár myš-

lienok. Lebo sme už 54 rokov manželia a mnoho vecí môžem zverejniť. Nerada chválim, ale predkladám svoje myšlienky, ako mi napadajú pri rozmyšľaní o jeho činnosti v Suchej, kde prišiel ako mladý učiteľ do funkcie zástupcu riaditeľa.

Najskôr sme bývali v Trnave, neskôr v Smolenickej Novej Vsi u rodičov a keď sa uvoľnil riaditeľský byt v tunajšej Materskej škole, nastáhovali sme sa do Suchej nad Parnou i s tromi deťmi. Boli to dosť ťažké časy, deti malé, nemal nám kto varovať, ešteže sme mali veľmi dobré mamy, ktoré sa nám pri deťoch striedali. Manžela už od študentských čias bavil spev. V učiteľskej akadémii chodil spievať do školského súboru, dokonca vytvorili i husľové kvarteto a boli veľmi dobrí. Po skončení akadémie ho spolužiak „zlanáril“ do Speváckeho zboru slovenských učiteľov, kde spieval celých 44 rokov. Pravda, niekedy boli odchody do spevokolu zlé. Najmä, keď deti ochoreli a on musel od nás odchádzať. Spevácke cítenie a duševný vzťah k spevu sa prejavil hneď ako prišiel do Suchej. Založil tu detský spevácky zbor, ktorý sa vypracoval medzi najlepšie súbory v Trnavskom okrese. S deťmi prešiel snáď celú republiku. Vždy boli dobrí a tešili sa na zájazdy a zvlášť súperili so speváckym zborom z Boleráza a Trnavy.

Keď sa v Suchej uskutočnila súťaž „Spieva celá dedina“ a mala veľký úspech, na podnet už nežijúcej pani Anky Benkovej a trochu i môjho príspevia, sa založil ženský spevácky zbor, ktorý v priebehu rokov získal veľmi dobrú úroveň a ženy, neskoršie i muži ukázali, že Suchá je kultúrna obec, má veľmi dobré vzťahy k spevu a zbor patrí dodnes medzi najlepšie „organizácie“ v Suchej. Dalo to veľa námahy, odriekania i vytrvalosti od môjho manžela. Dosiahol veľmi dobré

výsledky, ktoré ocenili i v rozhlase, televízii a na mnohých súťažiach. Kolektív sa utužoval a boli sme ako jedna veľká rodina. Zažili sme pri zájazdoch veľa pekných chvíľ, spoznali veľa krásnych miest u nás i v zahraničí. Mnohé zájazdy nám dali veľa poznania i citových a umeleckých zážitkov. Spomeniem Rím, Lurdy – nezabudnuteľné zážitky k Panne Márii, Paríž, Sangerhausen, Praha, Beroun, Kroměříž a ďalšie. Rada som chodievala so speváčkami i keď moje hlasivky neboli dobré. Niekedy som i pomáhala pri nácvikoch a boli i také chvíle, keď som manžela musela zastúpiť pri dirigovaní. Nezabudnem, keď sa v Suchej zastavili vedci zo zahraničia, ktorí boli na kongrese v Smoleniciach a musela som oddirigovať nejaké piesne, lebo si to priali. Mala som veľmi malé srdiečko, ale stálo to za to.

Manžel vydržal s radosťou pracovať so zborom až do vážneho ochorenia, kedy musel odovzdať vedenie zboru mladej, ambicióznej zbormajsterke Ing. Alenke Baranovičovej a je rád i so mnou, že Alenka vedie dobre zbor ďalej a jeho 33 ročná práca nebude zabudnutá. Dôkazom je i to, že v našom chráme sa ozýva ich spev na chválu a slávu nášho Pána každú prvú nedeľu v mesiaci.

V piatok 19. októbra pri oslave 50. výročia otvorenia našej školy ešte mohol byť prítomný a zaspomínal si na roky účinkovania v škole ako zástupca, keď spomínal deti, čo prešli jeho rukami a dali mu najavo, že si ho vždy vážili ako vynikajúceho učiteľa matematiky.

Myslím, že pre učiteľa je najväčšou odmenou, keď deti, ktoré ho doteraz zdravia, majú vždy preňho pekné slová a spomienky na jeho pôsobenie v škole. A dávajú mu pocítiť, že si ho vážia.

Mária Hečková

Spomienky pána učiteľa Zefirína Hečka



V roku 1955 som bol menovaný za učiteľa do Suchej nad Parnou. Riaditeľom tu bol pán Ondrej Holúbek a ja som sa stal jeho zástupcom. V Suchej nebola budova školy. Vyučovali sme v budove terajšej materskej školy, na bývalom MNV, v Osvetovej besede a v rodinnom dome Nádašských. Dva roky sme takto chodili krížomkrážom, striedali sme sa ako sa najlepšie dalo.

Koncom septembra v r. 1957 bola slávnostne otvorená nová budova školy. Bolo pozvaných veľa hostí a medzi nimi aj František Hečko - známy spisovateľ. Pamätám si, ako pri prejave zdvihol baret z hlavy, zamával a povedal: "Pozdravujem Vás, milí rodáci! Toto bude iné, ako keď sme my chodili do školy z budovy do budovy" a zaželel všetkým pekné chvíle v novej škole.

V októbri začalo vyučovanie a my sme sa nasťahovali do učiteľského bytu v budove materskej školy.

V r.1957/58 som založil spevácky krúžok, potom v roku 1958/1959 spevácky zbor,

s ktorým sme ako už bolo povedané, dosiahli nemalé úspechy a získali veľa ocenení. V roku 1968 sme sa zúčastnili krajskej súťaže v Trenčianskych Tepliaciach. Každý zbor mal zaspievať jednu povinnú skladbu. Náš zbor získal ocenenie za najlepší prednes polyfonického zboru Luca Marencia: SÚMRAK. K pekným spomienkam patria aj výmenné koncerty so speváckym zborom z Rakovníka a nadviazané priateľstvá, ktoré pretrvávajú dodnes. Z veselích spomeniem, keď riaditeľka z Rakovníka predstavila svoju manželku ako pani Zefirínovú. K nezabudnuteľným patrí prehliadka pražského hradu a pieseň Aká si mi krásna zaspievaná vo Vladislavovskej sále.

V obci som mal na starosti kultúru, nacvičovali sme divadlá. V hre „Zlomená pýcha“, ktorú som režíroval, hrali všetci učiteľia, vrátane riaditeľa Holúbka a aj všetci zamestnanci školy. Zažili sme veľa veselých príhod, na ktoré rád spomínam.

V roku 1959 sa riaditeľom školy stal Tibor Janda, Ondrej Holúbek odišiel do Smolenic.

Ja som zostal vo funkcii zástupcu a spoločne sme sa snažili rozvíjať v tých oblastiach, kde sme boli dobrí. Učiteľia ponúkali žiakom mnohé aktivity. Pod vedením Jozefa Nováka boli dobudované školské dielne.

Úspešne pracoval bábkarsky a divadelný krúžok, riaditeľ školy Tibora Janda mal na starosti hokejový a futbalový krúžok.

Spomínam si na vydarený hokejový zápas medzi učiteľmi. Hrali starší proti mladším. Zaujímavé bolo, že niektorí nevedeli ani stáť na korčuľiach. Bol to jeden z najvydarenejších a najveselších zápasov.

Čo sa týka vedomostnej úrovne žiakov, škola mala vždy dobrú úroveň. Robili sa olympiády z matematiky, recitačné a spevácke súťaže.

V roku 1970 sa riaditeľkou školy stala Amália Jandová, ja som naďalej zostal vo funkcii zástupcu až do odchodu do dôchodku. V roku 1973 bola postavená telocvičňa, v roku 1977 školská bytovka a v roku 1979 školská družina.

V roku 1989 sa riaditeľkou školy stala Mgr. Marta Brudňáková, zástupkyňou Mgr. Jarmila Benková. Od r. 2004 je riaditeľkou Mgr. Ivana Smahelová a jej zástupcom Mgr. Marián Mihok.

Po mojom odchode do dôchodku sa zmenil a zmodernizoval interiér i exteriér budovy. Na oslavách 19. októbra nechýbal bývalý minister životného prostredia László Miklós, riaditeľ SAV Július Oszlányi, Zita Izakovičová, Milena Moyzeová. Najmä vďaka nim bolo v rámci projektu „Učíme sa navzájom“ v okolí školy vybudované Ekolaboratórium pre žiakov. Pozvaní boli aj ďalší vzácní hostia, bývalí učiteľia, zamestnanci a žiaci. Bolo príjemné stretnúť sa po rokoch a zaspomínať si na roky strávené v škole.

A aké mám spomienky? Na tie menej dobré zabúdam a k tým pekným, uloženým v myšli a srdci sa vždy rád vraciam.

Novej generácii na čele s riaditeľkou Mgr. Smahelovou prajem, aby zachovali a zveľaďovali pekný zvlášť školy zvonka, ale aby sa starali najmä o jej dobré meno po stránke vedomostnej a aby napredovali do ďalších 50 rokov.

Zefirín Hečko

Ďakujem manželom Hečkovým za to, že si našli chvíľu času a boli ochotní podeliť sa o spomienky a zážitky zo svojho učiteľského pôsobenia.

Podľa rozprávania manželov Hečkových spracovala Helena Tajcnárová

# Čarovný svet z hlíny

V stredu 26. septembra 2007 usporiadal Obecný úrad Košolná zájazd na výstavu Ignáca Bizmayera „Čarovný svet z hlíny“, ktorá sa konala v Bratislave.

Národný umelec Ignác Bizmayer, ako je vám známe, je rodák z Košolnej. Narodil sa 20. 4. 1922 a tento rok oslávil 85 rokov svojho života. Pri tejto príležitosti mu 21. 4. 2007 obec Košolná udelila

čestné občianstvo. A k tomuto významnému životnému jubileu bola 19. 4. 2007 otvorená výstava jeho celoživotnej tvorby. Výstava sa konala v Hermincovej sieni Slovenského národného múzea v Bratislave.

Cestou do Bratislavy sme sa zastavili v Modre - Harmónii pre pána Bizmayera a jeho manželku. Ďalšia zastávka bola v Modre, kde sme si pozreli trvalú výstavu Ignáca Bizmayera umiestnenú v bašte mestského opevnenia. Život a tvorbu umelca nám priblížila Oľga Pavúková, bývalá riaditeľka múzea Ľudovíta Štúra v Modre, t.č. na dôchodku. Cestou do Bratislavy nám urobila prednášku o živote Habánov na našom



území. V Bratislave nás čakalo milé prekvapenie, keď sme sa čistou náhodou pred budovou múzea stretli s Vilkom Turčánym. Prekvapenie bolo obojstranné. Pán Turčány neodmietol účasť na spoločnej fotografii a so srdečným pozdravom pre svojich rodákov sa s nami rozlúčil a išiel po svojich povinnostiach. A my sme si išli pozrieť výstavu. Prekvapil nás voľný vstup pre rodákov Ignáca Bizmayera.



Dielo pána Bizmayera a jeho tvorba je veľmi rozsiahla. Videli sme úžitkovo-dekoračné predmety. Pochádzajú z čias začiatkov majstrovej tvorby, kde boli vtáčiky, zvieratka s funkciou detských hračiek. Samostatnú skupinu tvorila kresťanská tematika. K jeho obľúbeným témam patrila Jánošíkovská družina. Pomerne veľký priestor na výstave bol venovaný pracovnej tematike. K dominantným patrí vinohradníctvo, práca na

poli i v domácnosti. Majster spodobňoval aj krásne ľudové kroje. Do hlíny zvečnil povestných kysuckých drotárov, jarmočníkov, cigánky, žobrákov, obchodníkov a muzikantov. Ľudoví muzikanti predstavujú na výstave osobitnú skupinu. Majster ich zachytil na keramických plastikách, reliéfnych kachliach a reliéfnych tanieroch. Výnimočné miesto v majstrovej tvorbe reprezentuje rodinná tematika, najmä matka s dieťaťom v náručí. Zaujala nás aj važecká svadba a rozlúčka mladých regrútov na rozmerných nástenných reliéfoch. Nemôžem to ani všetko napísať, čo majster vytvoril. To bolo treba vidieť. Bolo to krásne. Okrem výstavy Ignáca Bizmayera nás zaujala aj výstava húb, kde sme si mohli overiť naše biedne hubárske znalosti. Po prestávke na občerstvenie sme sa šťastní vracali domov. V Modre nás všetkých pozvali Bizmayerovci na zmrzlinu. Po rozlúčke s našimi hosťami a priateľmi sme pokračovali v ceste domov. V autobuse nechýbalo ani víno košolianske a Bizmayerove a potom samozrejme aj pesničky.

A čo na záver? Samozrejme poďakovanie Bohu, že dal Bizmayerovi talent a zdravie. Majstrovi Bizmayerovi poďakovanie za to, čo vytvoril a želáme mu, aby ešte veľa rokov žil a tvoril pre radosť budúcich pokolení. Taktiež poďakovanie pracovníkom Obecného úradu, že tento zájazd zorganizovali a umožnili občanom Košolnej poznať dielo svojho rodáka.

Hoci som prežila pekný deň, v kútiku duše som mala smútok. Autobus pre 45 ľudí sa v obci Košolná nenaplnil. Bolo nás iba 26. A to mi je ľúto, ten nezáujem občanov.

A. Behúlová

## ÚCTA K STARŠÍM

*„Malá som, ja, maličká –  
prejdu rôcky,  
bude zo mňa babička...“*

Týmito slovami piesne pozdravila malá Johanka seniorov – dôchodcov, ktorí sa v hojnom počte zišli v nedeľu, 21. 10. 2007, v Kultúrnom dome. Podujatie pripravil Obecný úrad v Suchej nad Parnou a Jednota dôchodcov Slovenska.

Mesiac Úcty k starším ľuďom otvoril príhovorom starosta obce František Oboril, ktorý informoval zúčastnených občanov o aktivitách OÚ, o podujatiach, ktoré obec pripravuje. Napríklad – rozbieha sa stravovanie občanov, spojené s rozvojom obedov do domácností, i o tom, ako pokračuje výstavba vodovodnej a kanalizačnej siete v obci. Na záver poďakoval a malým darčekom obdaril najstarších občanov obce, ktorí v roku 2007 oslávili alebo oslávia životné jubileum. Z tých, ktorí sa

podujatia zúčastnili, bol napríklad 91 ročný pán Kazimír Kuzma, ďalej blahoželal p. Hlaváčovej, Gažovičovej, Gergelovej i Sidónii Horváthovej a ďalším.

Popoludnie vyvrcholilo pestrým kultúrnym programom, ktorý pripravili deti MŠ, ZŠ a ŠD v Suchej nad Parnou, Jarko Babiš a manželia Oborilovi.

Po malom pohostení a v dobrej nálade sa podujatie skončilo, seniori odchádzali so slovami vďaka všetkým, ktorí sa o dobrú náladu postarali.

Mne osobne zostali v pamäti slová starostu obce – „Čo na tom, že tvár pokrýva pavučina vrások, do vlasov padlo striebro, stále nám máte čo ponúknuť. Vaše životné skúsenosti a ochota podeliť sa s nimi, s mladšími, sú pre nás studnicou poznania. Za to Vám patrí vďaka!“

Ďakujem aj ja, za pekné, nedeľné popoludnie, strávené v kruhu občanov obce, kde bolo cítiť lásku a porozumenie, kde vládla dobrá nálada a choroby boli na chvíľu zabudnuté.

Anka Oravcová

## Pokoj dušiam

Možno si ani celkom neuvedomujeme, čo robíme, keď začiatkom novembra upravujeme, navštevujeme a zdobíme hroby našich mŕtvych. Pre niekoho je to len chvíľa, pre iného celé dni, niekto tam len v tichu postojí, iní sa modlí...

Vraj vyspelosť civilizácie možno spoznať na jej vzťahu voči mŕtvym – voči predkom. Niečo na tom výroku je – ale nie len z hľadiska archeológie. Pamätať na mŕtvych, dokonca udržať si k nim vzťah, je niečo také, ako pamätať na minulosť, ale aj pamätať na budúcnosť. Sami raz budeme tí, ktorí nie sú na tomto svete. Ba

čo horšie – aj počas života sa môžeme pre iných stať tými, ktorí tu nie sú. Len preto, že nie sme dostatočne osožní, dostatočne nápadtí, dostatočne šikovní, vtipní... A to nechceme. Taká civilizácia, kde len prospešní niečo znamenajú, je vlastne úpadkom.

V kresťanstve pamäť na mŕtvych a pamätať na živých idú ruka v ruku. Kde sa zabúda na opustených, porazených, slabých, mŕtvych, tam hrozí, že sa prevaluje veľa cenného. November je oživovaním spomienok, aby ony oživilí nás.

Pre toto všetko sa mi veľmi páči výrok: „Niekedy je ľahšie cestovať za mŕtvymi ako sa stretnúť so živými!“ (Anton Srholec)



# DYCHOVÁ HUDBA

## SUCHOVANKA

Vás srdečne pozýva na slávnostný koncert pri príležitosti  
85. výročia jej založenia.



Koncert bude dňa 24.11.2007  
o 15:30 hodine v kultúrnym dome  
v Suchej nad Parnou.

Srdečne Vás pozývame aj na Katarínsku zábavu,  
ktorá bude súčasťou oslavy.  
Tešíme sa na Vašu účasť

# Moje spomienky na dychovú hudbu v Suchej nad Parnou

Moje poznávanie hudby začalo v 5–6 rokoch, keď môj strýko Štefan Mínarovič hrával na husliach po večeroch s úžasným prežívaním. Ja som ležal v drevenej postieľke a sledoval som ho, ako to silno prežíva, kýval sa pri tom ako husľový virtuóz. Pre mňa to bola úžasná podívaná a postupne som začal túžiť po tom, aby som sa aj ja naučil hrať na nejakom hudobnom nástroji.

Ako deväťročného ma veľmi zaujala dychová hudba, ktorá hrávala na všetkých procesiách (Božie Telo, Božie Srdce, sv. Urbanovi v Ružovej doline, sv. Floriáno-

vi), pohreby, štátne oslavy, obecné oslavy, meniny (Jozef, Anna, Mária, Michal) a samozrejme Nový Rok a hody. Keď hrali po dedine, bol som šťastný, keď som im mohol držať noty a hlavne kapelníkovi, pánovi V. Markovi – to bola veľká pocta. Veľkú túžbu po hraní na hudobnom nástroji som ďalej získal, keď chodili chlapi každú sobotu na skúšky do rodinného domu pánovi Markovi. Chodilo ich 7–8. Aby mohli skôr začať nacvičovať, pomohli mu nasečkovať krmu pre kravy na dva dni. Keď okolo 21.00 išli domov, bubnovali a hrali na trúbkach. Veľmi som



Dobová fotografia Suchovskej dychovky z roku 1942 pod vedením Vojtecha Marka

im závidel, ale oni boli starší o 3–4 roky. Neskôr som sa predral do kasína (teraz je tam lekáreň a zubná ambulancia), kde mávali skúšky. Vzadu bolo javisko a tam cvičili, od šenku to bolo oddelené španielskou stenou. V roku 1944 k nám prišiel s maringotkou premietáč filmov a kasíno sa prerobilo na premietanie filmov.

Nacvičovanie dychovky sa presunulo do sály pána Turčányho (terajší dom p. Bystríka Izakoviča). Prestavbu urobil Vilko Jamrich. Tam som už chodil na skúšky pravidelne. Koncom roka 1945 sa ma ujal Štefko Fridrich a napísal mi stupnice, aby som sa ich naučil. Potom mi dal Es trubku s prstokladom a začal som cvičiť. Po dvoch mesiacoch som začal chodiť na skúšky Turčankovi. V 1946 som hral na všetkých procesiách. Stará dychovka nikdy nemala menej ako 20 hráčov: 4 krídlovky, 4 klarinety, 3 tenory, 2 barytóny, 4–5 trubiek, 2–3 basy, 3 bicie. Teraz o tom len snívame.

Vtedy bol problém hrania v kostole vzhľadom na to, že nástroje boli vysokého ladenia. Nebolo možné hrať v kostole svätú omšu, lebo ani jeden vtedajší organista sa nedokázal hrou na organe prispôbiť tónine dychovky. Dychovka vtedy hrala svätú omšu len na Sv. Urbana v Ružovej doline.

Krásne zážitky boli s dychovkou na procesiách v Marietáli (Mariánka) a v Šaštíne. Do Marietálu sme šli z Rače peši cez hory. Bol tam krásny sprievod s dychovkou. V 1948 sme boli v Šaštíne. Peši sme šli do Šelpíc a vlakom do Šaštína. Bol to veľkolepý sprievod s dychovkou, veľmi pekne nám to hralo. V Šaštíne sme prespali a na druhý deň sme sa vlakom vrátili do Šelpíc a peši do Suchej a cez dedinu sme hrali až do kostola mariánske pesničky. Bol to úžasný zážitok. Aj to, ako sme prespali na povale na slame.

V rokoch 1939–49 mala dychovka úžasnú silu v živote obce a občanov. Boli to zábavy na školskom dvore, hasičské oslavy, Deň matiek, Nový Rok, vznik Slovenskej Republiky. Dychová hudba bola pojem života v obci vtedy bez televízie.

Ja som sa zdokonalil v dychovej kapele, bývalej Dynamitke (Dimitrovka), kde som účinkoval v rokoch 1947–51. Bola to úžasná škola hrať v takej kapele.

Naša dychovka začala stagnovať po roku 1953. Myslím, že v tomto roku sa hralo na 1. mája v Trnave posledný krát. To sme hrali za Suchú a nákupné stredisko NUPOD.

V roku 1953 nastalo násilné kolektivizovanie a združstevňovanie poľnohospodárov a kapelník Vojto Marko to neuniesol a o dychovku sa prestal starať, nastal totálny útlm činnosti. Ešte v rokoch 1956–57 sme hrali na pohrebe p. Dolnáka s pomocou klarinetistov z cukrovary, ktorých zabezpečil Ján Marhavý.

Ja som v tom čase hrával v džezovej kapele. V roku 1958 do nášho závodu Chemolak prišiel nový riaditeľ Albert Bujan. Ten do pol roka zorganizoval činnosť dychovej hudby z Horných Orešian. Tam sme účinkovali s Jankom Zofčíkom dlhé roky.

V roku 1967 som cestoval z práce z Horných Orešian do Trnavy a v Suchej na zástavke nastúpil Jozef Kopúnek a prisadol si ku mne. Pri reči mi začal vyčítať, že dychová hudba v Suchej zanikla. „Ty na to máš, aby si ju oživil!“ Oponoval som, že muzikanti sú už starci, nástroje skorodované. Hučal do mňa – „Musíš to skúsiť!“. Po rozchode v Trnave som mu sľúbil, že sa o to pokúsím.

Začas som obchádzal všetkých žijúcich muzikantov a podarilo sa ich presvedčiť asi 10. Požiadal som pána Marka, aby sa ujal kapelníctva po dobu skúšok v sále

starej školy. Odmietol, že nebude stíhať, lebo robil v tom čase organistu v kostole. Potom hudobníci poverili mňa za kapelníka. Nedarilo sa nám, klarinety neladili, bolo treba zohnať mladých muzikantov a doplniť stav. Aj sa nám to podarilo. Klarinety, tenory a doprovod. Behom roka sme sa dostali na slušnú úroveň. Veľmi ma to uspokojovalo, že sa skutočne dá život dychovky obnoviť. Dopíňal som notový materiál a oslovoval rodičov - robil nábor nových adeptov. V roku 1968 sme už hrali na procesiách. Boli z toho problémy pre pána farára a aj pre mňa a museli sme od cestných procesií ustúpiť. Potom sme sa začali venovať zábavnej ľudovej hudbe. Mali sme asi 30 kusov pôvodného notového materiálu. Na zábavu to bolo málo, tak som začal nacvičovať ľudové pesničky z hlavy. Behom mesiaca sme nacvičili asi 20 ľudových pesničiek. Rozpí-

sal som na papierikoch slová, všetci sme spievali, len doprovod hral a tak sme hrali prvú zábavu v starom kultúrnom dome. Bola to zábava pre starších partnerov. Spevom tam nechali svoje duše. Boli tam lokše s husacou masťou a vínko. To bola zábava pri dychovke, ktorá sa asi nezopakuje.

Ďalšiu akciu sme hrali poľovnícku zábavu. Boli tu taliani. Po poľovačke mali zábavu. To sa nám vydarilo mimoriadne dobre. Potom tu bol na návšteve z Ameriky Lajo Jakubčík s rodinou. Mal tu partiu futbalových spoluhráčov s partnerkami. Bola to naša úspešná prezentácia a dala nádej na rozvoj. Chodili sme vyhrávať na meniny, šibačku, na Veľkonočnú nedeľu. Potrebovali sme obnoviť nástroje ale nízkeho ladenia, aby sme mohli hrať aj v kostole. Podľa písomných materiálov zo získaných peňazí sme si kúpili 8 nástrojov



Dychová hudba po oživení činnosti po roku 1967 pod vedením Jozefa Minaroviča

nízkeho ladenia.

Požiadal som predstavenstvo JRD o peňažnú výpomoc na dokúpenie nástrojov, neuspel som. Potom nám poskytlo MNV dvakrát po 8.000 Kčs a dokúpili sme chýbajúce nástroje.

Po dokúpení nástrojov sme začali hrať aj na zábavách v okolí. Akcie: poľnohospodárska výstava v Nitre, dostihy v Petržalke – to bol asi vrchol našej kvality.

V roku 1973 sme urobili novú kampan na získanie nových členov. Prihlásilo sa ich 26. Bolo to za účelom doplnenia mladých členov dychovej hudby. Nábor sa nám veľmi vydaril. Nasledovali skúšky, cvičenia, každý deň iné nástroje. Asi po pol roku som skolaboval, nezvládol som to vypätie.

Počas mojej neprítomnosti sa ujal na-  
cvičovania Leno Lukáč. Po uzdravení som

začal s mládežou a utvorili sme mládežnícku dychovú hudbu, ktorú začal vnímať predseda strediskového družstva Trnava. Ten nám dal šance na vystupovanie na družstevných podujatiach a dokonca za peniaze. Činnosť našej mladej kapely trvala do roku 1982. Chlapci išli na vojnu, učilištia, bolo treba napísať 20 omluveniek atď. Až došla doba dozretia a sobáš. Tak sa nám detská kapela rozpadla a ostali sme kapele verní len starší a starí členovia.

Som nesmierne rád, že som mohol žezlo kapelníka odovzdať Rasťovi Fridri-chovi, ktorý na to má a že udrží život dychovky pochodovať ďalej, čo sa už v okolitých obciach nepodarilo.

Jozef Minarovič,  
dlhoročný kapelník



Zostava detskej dychovky doplnená o starých členov

## Duchovný u sestričiek

Dovoľte mi privítať a predstaviť pátra Viktora Mišutha, ktorý od 1. júla 2007 nastúpil do kláštora Uršulínok v Ružovej doline. Jeho predošlé pôsobisko Staré Hory pri Banskej Bystrici zanechalo v ňom krásne spomienky na prírodu, na pútnické miesto, kde stretal mnoho ľudí rôzneho veku, ale aj návštevníkov z iných krajín, ktorí sa prišli duchovne obohatiť.

Ako redemptorista vykonával farské ľudové misie po Slovensku. Výchovne a vzdelávaním vplýval na deti, mládež, aj na dospelých. Jednoducho: slovom, rozhovorom, misijnou kázňou, prednáškami, sa snažil pôsobiť a zušľachťovať ľudské bytosti.

Jeho charizmou je: osobný štýl života, spôsob vystupovania a hovorenia jednoduchou rečou, ľahkosťou prístupovať k ľuďom, zmysel pre blízkosť k ľuďom, cítiť s chudobnými, pomáhať chorým.

R. Orešanská  
Vaša kronikárka

Tak nežné, krásne ľudské slovo „úcta“ je srdcu veľmi blízke. Svojím denným postojom ľudskosti sa snaží spríjemniť „Jeseň života“ pani Jojka Rábarová našej dolinárke pani Elenke Novákovej, ktorá je imobilná – ležiaca. Nutne potrebuje sústavnú pomoc, ochranu, teplú stravu, hygienu, podávanie liekov, nerušený spánok, ale aj to veľmi blízke „slovo povzbudenia“.

Za jej operateru – šľachetnosť patrí veľká vďaka.

R. Orešanská  
Vaša kronikárka

## Správa o turnajoch prípraviek:

### Smolenice 6.10.2007

Slávia Trnava : Suchá nad Parnou 0:4(0:3)  
góly: Mekký M 2x, Mekký A, Hudek R.

Smolenice : Suchá nad Parnou 0:8 (0:5)  
góly: Mekký M 4x, Hudek D 3x, Mekký A.

Smolenice : Slávia Trnava 8:1 (3:1)

### Trnava 20.10.2007

Slávia Trnava : Smolenice 4:2 (2:2)

Smolenice : Suchá nad Parnou 2:8 (1:5)  
góly:Mekký M 3x, Valek 2x, Fridrich 2x,  
Zvonár. Nahrávky ktoré veľmi pomohli  
gólu: Hudek R 2x, Mekký M, Planeta D.

Slávia Trnava : Suchá nad Parnou 0:0  
V tomto zápase síce góly nepadli ale  
chlapci nechali na ihrisku všetky sily.  
Slávia bola posilnená o chlapcov ktorí  
neuspeli vo výberoch do Spartaka  
a Lokomotívy.

Týmto výsledkom sme sa stali jesennými  
majstrami.

### Tabuľka Ofz Trnava skupiny B

1.Suchá nad Parnou	6	5	1	0	29:	2	16
2.Smolenice	6	2	0	4	14:	26	6
3.Slávia Trnava	6	1	1	5	5:	22	4

## Apoštolát modlitby na mesiac november:

- **Všeobecný:** Aby všetci, ktorí sa venujú výskumu v oblasti medicíny, a všetci, ktorí sa zúčastňujú legislatívnych aktivít, mali hlboký rešpekt voči ľudskému životu od jeho začiatku po jeho prirodzený koniec.
- **Misijný:** Aby sa na Kórejskom poloostrove vzrámal duch zmiernenia a pokoja.
- **Úmysel KBS:** Aby sme nezabúdali na tých, ktorí nás predišli do večnosti, a pomáhali im modlitbami a dobrými skutkami vyslobodiť sa z očistca.

## DUCHOVNÉ OZVENY

Farský mesačník

Vychádza poslednú nedeľu  
s dátumom nasledujúceho mesiaca.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev,  
farnosť Suchá nad Parnou, č. 431,  
PŠČ 919 01. Tel.: 033 / 55 80 144.

šéfredaktor: Mgr. Peter Cibira,  
administrátor

grafická úprava: Ing. Peter Spusta  
e-mail: spusta8@mail.t-com.sk  
náklad: 400 výtlačkov

S povolením Arcibiskupského úradu  
v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98

Registrácia MK SR, č. 1/2001  
ISSN 1337-5849

Cena: dobrovoľný príspevok

## október v našej farnosti

### Zosnuli:

- +29. 9., Ján Ostríž, Suchá, 51.r.
- + 2.10., Štefánia Orlická, Suchá, 83.r.
- + 5.10., František Štefanička, Suchá, 97.r.
- + 9.10., Jozef Sučan, Zvončín, 66.r.

### Pokrstení:

\*10.9.2007, Filip Rajnák, Suchá

### Sviatosť manželstva uzavreli:

- 6.10. Daniel Šimončič a Lenka Miháliková
- 13.10. Miroslav Belica a Natália Bedechová
- 13.10. Jarolím Krist a Miriam Kubičková

## Výročia, významné cirkevné akcie

**4.11.**

blahorečenie mučeníka biskupa  
Pavla Petra Gojdiča a rehoľného kňaza  
Metoda Dominika Trčku (2001)

**8.11.**

výročie smrti Mons. Jána Pásztoru,  
diecézneho biskupa (1988), Nitra

**13.11.**

výročie smrti Mons. Júliusa Gábriša,  
arcibiskup, apoštolský administrátor  
(1987), Bratislava – Trnava

**13.11.**

začiatok Novény k Panne Márii  
Trnavskej

**21.11.**

záver Novény k Panne Márii Trnavskej

**2.12.**

zbierka na charitu

## FARSKÉ OZNAMY

### Bohoslužby na november

(Rozpis sv. omši je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

#### Sv. omše v týždni

18.00 - Suchá - utorok - piatok;

17.00 - Košolná – streda, Zvončín – štvrtok

#### Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

##### 1. novembra – Všetkých svätých

18.00 - Suchá, v stredu, platná na sviatok

7.30– Košolná; 9.00 - Zvončín; 10.30 - Suchá

##### 2. novembra – Spomienka na všetkých verných zosnulých,

#### Dušičky

7.30– Zvončín; 17.00 - Košolná; 18.00 - Suchá

Po sv. omši pobožnosť na Dušičky. Získanie plnomocných odpustkov za duše v očistci za obvyklých podmienok

##### 4. novembra – 27. nedeľa v Cezroč. období

17.00 - Košolná, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Zvončín

##### 11. novembra – 28. nedeľa v Cezroč. období,

sv. *Martina z Tours, biskupa*, patróna nášho farského kostola a farnosti

17.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Košolná

Vo farskom kostole odpustová slávnosť sv. *Martina* – hody

**13. novembra** – začiatok *Novény k Panne Márii Trnavskej*, počas *Novény* budú cez týždeň sv. omše podľa oznamov

##### 18. novembra – 29. nedeľa v Cezroč. období

17.00 - Košolná, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Zvončín

**21. novembra** – záver *Novény k Panne Márii Trnavskej*

**25. novembra** – 30. nedeľa v Cezroč. období  
*Slávnosť Krista Kráľa*

17.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 – Košolná

## November 2007

Obdobie cez rok

Št 1 Všetkých svätých

Pi 2 Spomienka na vš. verných zosnulých

So 3 Martin z Porres, rehoľník

Ne 4 31. nedeľa v cezročnom období

Po 5 Imrich

Ut 6 Leonard, pustovník

St 7 Engelbert, mučeník

Št 8 Bohumír, biskup

Pi 9 výročie posviacky Lateránskej baziliky

So 10 Lev Veľký, pápež, učiteľ Cirkvi

Ne 11 32. nedeľa v cezročnom období

Po 12 Jozafát, biskup, mučeník

Ut 13 Stanislav Kostka

St 14 Irmina

Št 15 Albert Veľký, biskup, učiteľ Cirkvi

Pi 16 Margita Škótska, kráľovná

So 17 Alžbeta Uhorská, rehoľníčka

Ne 18 33. nedeľa v cezročnom období

Po 19 Mechtilda

Ut 20 Félix z Valois, vyznávač

St 21 Obetovanie Panny Márie

Št 22 Cecília, panna, mučeníčka

Pi 23 Klement I., pápež, mučeník

So 24 Andrej Dung-Lak a spol., mučeníci

Ne 25 34. nedeľa v cezročnom období

Po 26 Silvester Guzzolini, opát

Ut 27 Virgil

St 28 Rúfus, biskup

Št 29 Saturnin, biskup

Pi 30 Ondrej, apoštol